

Om å gjenvinne livsgleden

Reidun Iversen:

Bokstaven før a

Alm forlag 2011

99 sider

Kr 279

ISBN: 978-82-998522-0-3

En bok om døden, sorgen og kampen for å finne igjen livsgleden. Forfatteren er billedkunstner, forfatter og oversetter. Hun har utgitt flere bøker tidligere.

Bokens jeg er rammet av sorg. En nær venn døde brått av hjertestans. Dette hadde skjedd mens hun var borte noen dager. De hadde bodd nær hverandre i hver sin hytte, men også tidvis sammen. De hadde vært aleine om å overvintre i den øverste setergrenden i en fjelldal. Da døden inntraff, ble hennes tilværelse vesentlig endret. En lammelse inntrådte og ordene knyttet til sorgen forstummet.

Etter begravelsen velger hun å bo videre aleine gjennom vinteren. En slags dagboknotater beskriver livet etterpå. Nedtegnelsene følger i kronologisk rekkefølge. De er angitt som dager og uker etter hans død, men med ujevne mellomrom i tid. Hun driver tømmerhogst, mater fuglene og holder på med ulike huslige gjøremål. Ellers er hun ute i naturen og observerer planter og dyr gjennom årstidene. I det meste av hva hun foretar seg er han i hennes tanker og handlinger. Ofte går hun i hans fotspor, mater fuglene som han gjorde det og minnes hans observasjoner og kommentarer til naturen. Hun er der aleine, og en sjelden gang kommer det dagsbesøk. Av og til må hun ned i bygda for å handle.

Hun gjennomlever tunge perioder med manglende mat- og livslyst. En følelse av tomhet i tilværelsen knuger henne ned. Dette som en kontrast til det lykkelige livet før dødsfallet. Hun blir minnet om det ugjenkallelige gang på gang. Av og til opplever hun han nær, som om han var til stede på ny for å forsvinne. Hun reflekterer stadig over hva døden er.

Hvordan kommer hun så gjennom sorgen? Noe skjer underveis fra den tunge tiden etter begravelsen og frem mot tiden da hun for alvor igjen kan fylles med gleden over tilværelsen. Noe hjelper henne. En omtanke fra mennesker som røper en forståelse for hennes tunge sorg. Enkle og velmenende ord varmer henne. Hun fyller dagene med hverdagslige rutiner, lever og er til stede i eget liv. Tårer slipper frem under allehelgensdag i kirken, den første etter hans død. Alt dette synes å bringe henne fremover. Mot slutten av boken klarer hun endelig å sette noen ord på sorgen, som i begynnelsen kjentes ganske umulig for henne.

«Det er som det er». Noe er forløst, og snart er våren i anmarsj. Hun skriver: «I morges sang jeg!». Hun kan gå til gravplassen uten den tunge tristhet og det dype savn som fulgte henne ved tidligere besøk til graven. Dette er en jeg-fortelling. Er så dette jeget identisk med forfatteren? Intet i teksten avslører det, men det er umulig å skrive slik om sorgen uten å ha opplevd noe tilsvarende. Derfor har jeg valgt å omtale hovedpersonen som hun.

Boken er en god beskrivelse av hvordan sorgen kan fylle et menneske som tidligere var lykkelig, og hvordan troen på livet gjenvinnes. De mange fine naturskildringene med et våkent øye for detaljer gjør også boken verd å lese. Alle kan lese den med utbytte. Fysioterapeuter kan få en større forståelse for den store påkjenning det er å miste et menneske man er glad i. De mange sort-hvitt tegningene i boken av forfatteren ledsager teksten på en fin måte. Boken anbefales på det varmeste.

Einar Hafsaahl

Fysioterapeut, Sandnes

Fra Fysioterapeuten nr. 12-2011.